

Kom niet Dichterbij

Tekst: Ex. 3:1-6 (HSV)

1 En Mozes hoedde het kleinvee van zijn schoonvader Jethro, de priester van Midian. Hij dreef het kleinvee tot voorbij de woestijn, en hij kwam bij de berg van God, de Horeb.

2 En de Engel van de HEERE verscheen hem in een vuurvlam uit het midden van een doornstruik. Hij keek toe, en zie, de doornstruik brandde in het vuur, maar de doornstruik werd niet verteerd.

3 Mozes zei: Laat ik nu naar dat indrukwekkende verschijnsel gaan kijken, waarom de doornstruik niet verbrandt.

4 Toen de HEERE zag dat hij ging kijken, riep God tot hem uit het midden van de doornstruik en zei: Mozes, Mozes! Hij zei: Zie, hier ben ik!

5 En Hij zei: Kom hier niet dichterbij. Doe uw schoenen van uw voeten, want de plaats waarop u staat, is heilige grond.

6 Hij zei verder: Ik ben de God van uw vader, de God van Abraham, de God van Izak en de God van Jakob. En Mozes bedekte zijn gezicht, want hij was bevreesd God aan te kijken.

Tekst:

“Kom hier niet dichterbij. Doe uw schoenen van uw voeten, want de plaats waarop u staat, is heilige grond.”

Heilige Grond

Als eerste zijn we natuurlijk net als Mozes, als nieuwsgierig mens denk je “wat is dat, een vuurtje, laat ik dat eens goed bekijken”.

Een aantal jaren geleden was er brand in/bij een huis 2 huizen van ons vandaan. Een oude man had z'n barbecue aan laten staan en was in huis gegaan en zijn schutting, dakgoten enz. vatten vlam. Een andere buurman probeerde te blussen, door de kinderen gealarmeerd – de brandweer werd gebeld en rukte uit. Er is een heel circus binnen de kortste keren!

Als er brand is ergens, dan zijn de nieuwsgierigen ook al snel in de buurt. De fotocamera's en de mobieltjes worden getrokken; al snel staat het op de sociale media.

Brand, vuur, intrigeert mensen. Waar een brandje is, waar iets “aan de hand is” heb je al snel de mensen er omheen die daar vooral maar niets van willen missen.

Vuur is vernietigend, een teken van loutering maar ook van oordeel. In dat teken van loutering en oordeel verschijnt op de berg Horeb de “Engel des Heren” aan Mozes. In eerste instantie ziet hij dat niet; hij ziet een doornstruik die kennelijk in de brand staat. En hij komt daar op af.

Terecht kiezen de vertalers van de HSV overigens voor het woord 'doornstruik' en niet voor het meer gangbare 'braamstruik' – de braamstruik komt namelijk niet voor in de woestijn. Zo wordt het dus vaak wel vertaald of in de kinderverhalen weergegeven maar het is onjuist.

Daarnaast is een doornstruik – of eigenlijk de Acacia – een struik die in de woestijn veel voorkomt die zelfs kan uitgroeien tot een boom van wel zes meter hoogte. Een niet onbelangrijke struik of boom dus; alleen al vanwege het feit dat het schaduw kan bieden in zo'n omgeving waar verder weinig is. En zo'n boom of grote struik die spontaan brandt; dat is niet echt een normaal verschijnsel.

Mozes' nieuwsgierigheid, die met bijna 40 jaar ervaring in de woestijn nog nooit zoiets heeft meegemaakt, is dus niet zo verwonderlijk!

De plaatsbepaling is ook exact: bij de berg Horeb. Dat is “de berg van God” zegt Exodus. Dit is dezelfde berg als de berg die later Sinaï wordt genoemd. D'r is nogal wat verwarring over; maar de Sinaï-berg of de Horeb ligt dus in Midian. In Ex. 3:12 wordt dit namelijk onderstreept: “Als u het volk uit Egypte hebt uitgeleid, zult u God dienen op deze berg”.

Het is **Heilige Grond**. Door God zelf Heilig verklaard. Is die grond bijzonder, of die berg? Nee. Het is het feit dat God deze plek kiest die de plaats heilig maakt – omdat Hij ,God, Heilig is. Omdat Hij die plek had gekozen, op dat moment, om zichzelf aan Mozes en het volk Israël te gaan openbaren.

Schoenen uit!

Mozes moet zijn schoenen uit doen. Veel mensen hebben de gewoonte om, zodra je het huis in gaat, de schoenen uit te doen. Waarom is dat?

Schoeisel beschermt je voeten; niet alleen tegen bijvoorbeeld verwondingen e.d. maar ook tegen vuil. Aan schoenen kleeft letterlijk en figuurlijk het 'vuil' van de wereld om ons heen. Daarom doen we ze uit, om het huis niet onnodig te vervuilen.

Zo wil ook God dat Mozes, symbolisch, dat vuil van de wereld wegdoet – en dus: “schoenen uit” want op dat moment was de Horeb de plek waar God woning maakte. God's *aanwezigheid* maakt de plek heilig, de plek zelf is maar gewoon een berg.

God benaderen

Wat we hier leren is hoe God benaderd wil worden. Hij wil dat wij rein voor Hem staan; niet met de vervuiling van de wereld “aan onze voeten” wanneer wij tot Hem naderen.

In Exodus zien we eigenlijk door het hele boek heen dit – hoe God zich openbaart aan Zijn volk en hoe Hij door hen benaderd wil worden. Hoe Hij zelf het volk uitnodigt en trekt uit de slavernij in Egypte, en hoe Hij daadwerkelijk bij hen gaat wonen in de tabernakel. Vanaf dat moment is de berg Horeb, of de Sinaï, ook weer niet meer dan een gewone berg net als elke andere berg op deze wereld.

Moet je dan eerst een soort van 'Heilige' zijn voordat je tot God kunt naderen? Dat er geen enkele zonde aan je kleeft? Sommige mensen denken dat; en doordat ze van zichzelf weten dat ze dat niet zijn of nooit zullen worden durven ze God niet te benaderen. Maar in het uittrekken van de schoenen zien we niet dat Mozes daarmee daadwerkelijk een rein mens was; integendeel. Ook het volk in Egypte was niet een heilig volk → het gaat om de houding die je aanneemt! Het uitdoen van de schoenen, het uittrekken uit het land: gehoorzaamheid en tot God willen naderen; dát is wat God vraagt. Want ons zelf heiligen is ons onmogelijk; als we dat konden hadden we de Here Jezus toch niet nodig gehad als redder? Wat God vraagt is: “Kom tot Mij” en dan belooft Hij “En dan zal Ik je heiligen” – het heiligen is Gods' werk, niet het onze!

Engel des Heren → God

Wanneer we dit gedeelte lezen valt er nog iets op, in vers 2 wordt gesproken over de “Engel van de HEERE” die hem verschijnt. In de verzen er na, vers 4 bijvoorbeeld, lezen we dat God roept tot hem vanuit de struik, en in vers 6 “Ik ben de God van uw vader, de God van Abraham, de God van Izak en de God van Jakob”. Waarop Mozes zijn gezicht bedekt; want: hij is bang om God aan te kijken.

We komen in het Oude Testament vaker tegen dat de *Engel des Heren* zich openbaart en gelijkgesteld wordt aan God. We kunnen, alleen al op basis van deze tekst, dus vaststellen dat wanneer gesproken wordt over de “Engel des Heren” het God zélf is die zich openbaart in een bepaalde verschijningsvorm aan de mens.

In dit geval was het *als een groot vuur*, waaruit een stem spreekt. Het is dus YHWH zelf die zich openbaart aan Mozes en daarom *verbergt hij zijn gezicht*.

Kom niet dichterbij

Hoewel God de mens tot zich wil laten naderen moet Mozes toch ook een zekere afstand in acht houden; “Kom niet dichterbij” wordt tegen hem gezegd. Later, als Mozes de wet mag ontvangen en deze aan het volk geeft en zelfs in 'tent der samenkomst' met God spreekt is zijn omgang met God anders, als we het zo mogen zeggen: “vertrouwelijker”.

Hij moest eerst leren namelijk wie God was en kennis maken met God's werk en wil. Daarna mocht hij, zoals hij de schapen gehoed en geleid had, het volk hoeden en leiden.

De mens kan God ervaren, kan Hem “zien” – maar voor echte omgang met God is meer nodig. God kennen van een afstand is onvoldoende; er moet *vertrouwelijke omgang* zijn. Maar éerst moet je wel opmerken dát er iets is; als Mozes had gedacht een fata morgana te zien of te hallucineren en het vuur in de doornstruik had genegeerd had God niet gesproken tot hem. Maar hij komt er op af, hij onderzoekt het – “Wat is daar aan de hand?”. Als God zich toont of openbaart en wij als mens het negeren zal Hij niet spreken tot ons – maar als wij kijken of luisteren, dan zal Hij zich openbaren, dan zal Hij zich laten zien!

De wereld om ons heen is helaas in een verregaande staat van ontkenning en negeren van God. Als je alleen al kijkt naar de ontwikkeling van de Evolutie-theorie en hoe die omarmt is door de maatschappij → als je denkt dat dat de waarheid is, zal het “vuur” – *de Openbaring van God als Schepper van deze wereld* – je volstrekt ontgaan.

Deze week keken we naar bijvoorbeeld een programma op de televisie, waarin je zag hoe bijvoorbeeld een kogelvisje een prachtig kunstwerk maakt; onvoorstelbaar mooi. Om daarmee een vrouwtje te lokken en voor nageslacht te zorgen.

We stelden al kijkende vast: “Als je dit allemaal aan toeval wilt toeschrijven, moet er heel wat toeval bijelkaar komen”. Toch gelooft de mens liever dat hij of zij een “schitterend ongeluk” is dan een creatie van het Hoogste Wezen; van God.

God roept nog steeds, Hij nodigt nog steeds elke dag uit – het is aan de mens die uitnodiging te zien en te gaan kijken “waar is die brand, wat is dat voor een vuur? Wie roept mij daar?”.

Als Mozes er op afgaat ontdekt hij Wie hem roept; het is de God van zijn vader, van zijn voorvaderen. Het is de God van Israël!

Paulus schrijft aan de mensen in Thessaloniki die gelovig werden:

“Daarom danken ook wij God zonder ophouden dat u, toen u van ons het gepredikte Woord van God hebt ontvangen, het ook aangenomen hebt, niet als een mensenwoord, maar (zoals het werkelijk is) als Gods Woord, dat ook werkzaam is in u die gelooft”.

Als u een uitnodiging voor een verjaardag ontvangt, of een bijeenkomst, kunt u twee dingen doen: het negeren óf, .. blij aannemen. Maar iets aannemen is de eerste stap. De volgende stap is: gáán! Want dan pas heeft de uitnodiging een 'werking' – dan blijft het niet dat kaartje of die brief met een uitnodiging; dan is het werkelijk werkzaam – het zorgt dat er iets gebeurt; je gáát naar die bijeenkomst. Zo is het ook met het Woord van God; de uitnodiging ligt er. We kunnen het lezen. Da's de eerste stap. Maar de meest belangrijke vervolgstap is dat we er iets mee gaan doen; dat we deel worden van de gebeurtenis waarvoor we uitgenodigd zijn.

God nodigt uit; we hebben het gehoord en wellicht gelezen. Maar doe je er ook iets mee? Ben je, om het zo maar eens te zeggen, “van de partij”? Dan is het een “werkzaam geloof”, een geloof dat iets verricht, iets veranderd. Bij Mozes was het een geloof, een ingaan op de uitnodiging, die de hele toenmalige en zelfs de huidige wereld nog steeds blijvend heeft veranderd. Stel je eens voor dat hij níet had geluisterd, dat hij 'doorgelopen' was onder het motto “Alles leuk en aardig, maar ik zie ze vliegen, laat ik maar snel de schapen weer naar huis brengen en even gaan liggen”...

Ach – dat is natuurlijk hypothetisch. God wist heel goed wie Hij voor dit werk had uitgekozen. Maar toch, .. Hij kiest ook U en mij uit voor een werk. Voor een opdracht. Nemen we die opdracht aan, willen we het werk doen waarvoor we zijn aangewezen, waarvoor we worden gevraagd?

Wat ik vandaag dus naar voren wil brengen is tweeledig.

1. ken je God nog niet, hoor je Hem maar heb je het tot nu toe genegeerd? Ga dan in op Zijn uitnodiging; loop er niet meer aan voorbij. Doe die schoenen uit; leg de wereld om je heen aan de kant en luister naar wat God te zeggen heeft;
2. Heb je God wel gehoord, de uitnodiging aangenomen? Ga dan aan de slag! Doe waarvoor je bent uitgekozen. Doe het werk waarvoor je geroepen bent. Voor de een zal dat een andere taak zijn dan voor de ander; maar als we willen luisteren naar God zal Hij die taak, die toekomst in Hem, nu en over de langere termijn, zeker laten zien aan U en mij. Dan mag je de vertrouwelijke omgang met God leren kennen in de “tent van de samenkomst”. Daarvoor is wél die eerste stap nodig!

Verberg je gezicht niet langer voor God, en luister naar Zijn roepen.

Bronnen:

1. *Reformation Study Bible*
2. *Matthew Henry*